

Hoofdstuk 3

September 1875

Gert

“Vader!” Gert grijnst en loopt met wijd uitgestrekte armen zijn schoonvader tegemoet. Hij negeert het afkeurende klakken van zijn schoonmoeder. Hij ziet dat Hannie er niet bij is. Dat zal Janna jammer vinden. Ze is erg gesteld op haar jongere zusje, al begrijpt Gert niet goed waarom.

Hij vindt Hannie verwend en roddelziek. Toen Willempje en Janna allebei getrouwd waren, heeft Hannie een tijdje samen met Bert bij hun ouders gewoond. Bert was veel buiten op het bedrijf bezig en ging op vrijdagavond en zaterdagavond met een groepje andere jongemannen beurtelings bij elkaar langs. Zodoende was Hannie veel alleen met haar ouders. Hoewel Hannie ook wel het lichtere karakter van haar vader heeft, heeft zij ook de scherpe tong van haar moeder erbij gekregen. Je zou kunnen zeggen dat Hannie een mix is van beide ouders.

Vader Kortehoven klopt Gert op de schouders voor hij zich losmaakt uit de broederlijke omhelzing. “Nou jongen, ik zou haast denken dat je me gemist hebt.” Lachend kijkt de oudere man zijn schoonzoon aan.

Samen lopen ze richting het huis waarbij vader Kortehoven verschillende dingen vraagt over het land en de schuren van de pas aangekochte boerderij die Gert en Janna nu een paar weken bewonen.

Moeder Kortehoven komt achter de beide mannen aan gelopen en moppert ondertussen hardop dat boerderijen, land en schuren geen onderwerp zijn dat op een zondag besproken dient te worden.

Gert bereidt zich innerlijk voor op een lange middag.

Aangekomen bij de omheinde boomgaard naast de boerderij ziet hij dat Janna alles klaar heeft staan voor het maandelijkse bezoek van haar ouders. Aangezien het weer zacht is en de zon zich nog volop laat zien, heeft Janna de oude houten tafel die de vorige boer op de deel had achtergelaten, naar de boomgaard gesleept. Ze heeft er een vrolijk geborduurd kleed overheen gelegd. Verder heeft ze keukenstoelen om de tafel heen gezet. Op een theelichtje staat een pot koffie, naast een kruik met versgeplukte bloemen.

“Janna, dat heb je pra...” Halverwege zijn zin wordt hij in de rede gevallen door zijn schoonmoeder die een schreeuw geeft van ontsteltenis.

“Kind! Wat is er met jou gebeurd? Is de duivel in je gevangen? Wil jij je arme, bejaarde ouders op een keukenstoel in de boomgaard neerzetten? En dat op een zondagmiddag? O nee toch! Wat zal de dominee hier wel niet van vinden?! En jij...” – ze draait zich om naar Gert – “jij laat dit toe? Ik had het kunnen weten met jouw achtergrond. Niets dan ellende komt ervan als je dat toelaat in je familie. Kijk nou toch!” Jammerend grijpt ze zich vast aan het hekje dat om de boomgaard staat. Ondertussen probeert ze een wit, met kant omzoomd zakdoekje uit haar mouw te peuteren.

Met grote verschrikte ogen staan de kinderen stil achter hun moeder. Die heeft zelf net zulke grote, verschrikte ogen en kijkt van haar moeder naar Gert. Hij ziet dat er tranen in haar ogen blinken en voelt zich boos worden. Hij doet een stap naar zijn schoonmoeder toe als hij een hand op zijn arm voelt. Zijn schoonvader buigt naar zijn vrouw toe en fluistert haar iets in het oor.

De oudere vrouw richt zich op en kijkt haar man fel aan. Dan stopt ze met een nijdig gebaar het zakdoekje terug in haar mouw en loopt de geurende boomgaard in. Bokkig gaat ze op een stoel zitten onder de volle appelboom en slaat haar armen over elkaar.

Vader Kortehoven loopt naar zijn dochter en kleinkinderen toe en begroet hen vriendelijk. Hij geeft zijn dochter een kus op het voorhoofd. De kinderen tilt hij een voor een op om ze eens goed van dichtbij te bekijken, zoals hij dat zegt. De kinderen giechelen en lachen om en met hun grootvader. Dan geeft hij ieder van hen een aai over het hoofd en laat zich op een stoel zakken waar precies een straal zonlicht op valt. "Zo te zien is de beste plaats voor mij bewaard," zegt hij met een glimlach. En hij neemt een kop koffie van Janna aan.

Gert durft in het bijzijn van zijn vinnige schoonmoeder nog steeds zijn vrouw niet aan te halen. Hij hoopt dat zijn aanwezigheid en glimlach haar kant op voldoende is om Janna duidelijk te maken dat hij van haar houdt en de situatie ook gespannen vindt. Hij ziet de hand van Janna trillen als ze zijn koffie aanreikt en hij raakt bewust haar vingers even aan als hij de kop aanpakt. Ze kijkt op en hij ziet de onrust en het getob in haar ogen. Hij zou willen dat hij het goed kon maken. Dat hij de wereld een beetje lichter kon maken voor haar. Wellicht zou zijn schoonmoeder wat milder worden als ze wist van de baby die in aantocht is? Hij hoopt het en besluit om het nieuws maar meteen aan het begin van het bezoek te vertellen. "Janna en ik hebben nieuws," begint hij zodra Janna gaat zitten.

Janna strijkt met haar slanke handen de plooien uit haar groengeruite rok. Hij ziet het vanuit zijn ooghoek en glimlacht inwendig. Janna, met haar liefde voor kleur en haar eigenwijze aard, draagt op zondag een gekleurde jurk in plaats van een zwarte, zoals de meeste getrouwde vrouwen. Hij kan haar nooit betrappen op een felgekleurde zondagse jurk, het is altijd in een stemmige kleur. Maar toch een kleur. Hij heeft het weleens voorzichtig geprobeerd te vragen, waarom zij geen zwart wil dragen op zondag. Ze had hem toen enkel